

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
I REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
z dnia
zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009

Na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.¹⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1161, Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 1183) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) § 8. otrzymuje brzmienie: „§ 8. *Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia*”;
- 2) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 926, z 2015 r. poz. 1045 i 1688, z 2016 r. poz. 422, M. P. z 2015 r. poz. 1064.

Załącznik do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia.....
zmieniającego zarządzenie w sprawie
ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ²⁾
A021 Bąk <i>Botaurus stellaris</i>	<p><i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i></p> <p>Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku</p>	<p>Województwo pomorskie: gmina Brusy: tereny podmokłe na północ od m. Broda, południowo-wschodnia część Jeziora Somińskiego, Jezioro Wielkie Młosino, gmina Chojnice: południowa część Jeziora Śpiewnik, gmina Czersk: Jezioro Wieckie, gmina Dziemiany: Jezioro Osty (część zachodnia), gmina Kaliska: Jezioro Trzechowskie (Czechowskie), tereny podmokłe na północny - wschód od m. Czarna Woda (łąki Podlesie i okolice Jeziora Błaszczki), gmina Karsin: tereny podmokłe przy Wdzie</p>	<p>Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, gminy: Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska,</p>

²⁾ Działania wykonywane w ramach posiadanych kompetencji.

		<p>koło miejscowości Bąk Wybudowanie, tereny podmokłe na północny – wschód od Karsina, gmina Kościerzyna: Jezioro Chądzie, gmina Lipnica: torfowisko Pceń k. Zapcenia, tereny podmokłe na północ od m. Smołdziny, gmina Lipusz: Jezioro Osty (część wschodnia), gmina Lubichowo: Jezioro Wielki Ocypel, tereny podmokłe na północ od miejscowości Ocypel, gmina Osiek: Jezioro Kałębie Jezioro Udzierz, Jezioro Słone (pn. część), Jezioro Czarne (pd. część), gmina Stara Kiszewa: Jezioro Chądzie, Jezioro Grzybno na zachód od m. Grzybno, Jezioro Krąg, gmina Zblewo: Jezioro Niedackie, Jezioro Ostrowite</p>	<p>Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice, starostwa powiatowe w: Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach, RDOŚ w Gdańsku</p>
<i>Działania dotyczące monitoringu³⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
	<p>Monitoring stanu ochrony populacji łęgowej - liczenie odbywających się samców co 3 lata, 3-4 krotnie w sezonie łęgowym (w okresie IV - V). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO</p>	<p>5-6 powierzchni kontrolnych po 100-200 km² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach łęgowych</p>	<p>RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy</p>

³⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku	Województwo pomorskie: znane rejon występowania gatunku (tereny nad Wdą - na pn. od m. Osowo Leśne, Jezioro Kałębie) oraz siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice, starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach, RDOŚ w Gdańsku	
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie odżywiających się samców co 3 lata, 4 razy	5-6 powierzchni kontrolnych po 100-200 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy	

	w sezonie lęgowym (2 kontrole - 15 maja–5 czerwca, 2 kontrole - 15 czerwca–31 lipca). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu 3 lat po aktualizacji stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych gatunku	potencjalnych terenach lęgowych	
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Aktualizacja stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych – wykonanie jednorazowej inwentaryzacji zajmowanych stanowisk lęgowych w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	Znane rejony występowania gatunku (tereny nad Wdą - na pn. od m. Osowo Leśne, Jezioro Święte (Błędzimskie), Jezioro Mukrza (Wierzchy), Jezioro Mątasek, Jezioro Kałębie i potencjalne tereny lęgowe	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Działanie obligatoryjne: utrzymanie odpowiedniej struktury żerowisk poprzez: a) zachowanie siedlisk gatunku położonych na trwałych użytkach zielonych, b) ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych	Łąki śródleśne na terenie obszaru Natura 2000 w granicach woj. pomorskiego	Zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczenie zajętych gniazd i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.III-20.IV i 20.VI-20.VII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	Miejsca gniazdowania gatunku objęte ochroną strefową	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A031 Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Działanie obligatoryjne: utrzymanie odpowiedniej struktury żerowisk poprzez: a) zachowanie siedlisk gatunku położonych na trwałych użytkach zielonych, b) ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych	Użytki zielone na terenie obszaru Natura 2000 w granicach woj. pomorskiego	Zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Wykonanie badań określających ilość kolizji ptaków z przewodami napowietrznych linii elektrycznych. Na podstawie wyników dokonanie analizy wpływu kolizji na populacje i wskazanie działań ochronnych. Badania należy przeprowadzić w ciągu 5 lat obowiązywania PZO.	Część na obszarze województwa pomorskiego	RDOŚ w Gdańsku
A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze w okresie lęgowym	Odpowiednie siedliska lęgowe na terenie całego obszaru – bagniste płytkie jeziora i otaczające je torfowiska	RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy we współpracy z parkami krajobrazowymi: Wdzydzkim, Wdeckim, Tucholskim i Zaborskim
	Określenie stanu populacji przelotnej i zimującej (miejsce nocowania i żerowania, oszacowanie liczebności) oraz ewentualnych zagrożeń i działań ochronnych. Badania należy przeprowadzić w ciągu 5 lat obowiązywania PZO.	Znane i potencjalne miejsca występowania gatunku w obszarze Natura 2000	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
A060 Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze w okresie lęgowym	Historyczne siedliska lęgowe - południowe obrzeża Borów Tucholskich	RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy we współpracy z parkami krajobrazowymi: Wdzydzkim, Wdeckim, Tucholskim i Zaborskim
A072 Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		

		Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych rewirów co 3 lata dwukrotnie w sezonie lęgowym (15.V-15.VI i 1-20.VIII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		Nie planuje się		
A073	Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		Nie planuje się		
		<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
		Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych rewirów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (IV i VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO.	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy,
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
		Nie planuje się		
A074	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
		Nie planuje się		
		<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
		Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej –	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ²	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy

	liczenie zajętych rewirów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (IV i VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A075	Bielik	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Nie planuje się	
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych rewirów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.II-20.III i 10-30.VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach lęgowych	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A081	Błotniak stawowy	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
	<i>Circus aeruginosus</i>	Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku	Województwo pomorskie: siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie
		właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa	

		<p>prowadzonych badań</p>	<p>zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czernik, Chojnice, starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach, RDOŚ w Gdańsku</p>
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A094 Rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		

	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze w okresie lęgowym	Coroczna kontrola historycznych siedlisk lęgowych – w tym: jez. Radodzierz, stawy w Zielonce, teren Nadleśnictwa Osie	RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy we współpracy z parkami krajobrazowymi: Wdzydzkim, Wdeckim, Tucholskim i Zaborskim
A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	<p>Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez:</p> <p>a) działania obligatoryjne: zachowanie siedlisk gatunku, położonych na trwałych użytkach zielonych oraz ekstensywne użytkowanie kośne, kośno - pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych,</p> <p>b) działania fakultatywne:</p> <p>nie stosowanie zabiegów agrotechnicznych i pielęgnacyjnych w terminie od 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu.</p> <p>koszenie: co roku w terminie od 1 sierpnia do dnia 30 września z pozostawieniem co roku 5-10% działki rolnej nieskoszonej (powinien to być inny fragment co roku); wysokość koszenia 5 - 15 cm; nieprowadzenie koszenia okrężnego od zewnątrz do środka działki; ściętą biomasę należy usunąć lub złożyć w stogi w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie (z wyjątkiem uzasadnionych przypadków) po pokosie lub użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk derkacza;</p>	Trwałe użytki zielone w obszarze	ad a) zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości, ad. b) właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000

	W przypadku zaplanowania na danym terenie działań w celu ochrony siedlisk przyrodniczych wykonywać je w pierwszej kolejności.		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie odzywających się samców co 3 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.V-10.VI i 20.VI-30.VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	20-40 powierzchni próbnych po 4 km ² każda, losowo wytypowanych w rejonach występowania właściwych dla gatunku siedlisk	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A127 Żuraw Grus grus	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku	Województwo pomorskie: siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo,

			Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czernik, Chojnice, starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie, Starogardzie Gdańskim, Chojnicach, RDOŚ w Gdańsku
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
Nie planuje się			
<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>			
Określenie stanu populacji przelotnej (miejsca nocowania i żerowania, oszacowanie liczebności) oraz ewentualnych zagrożeń i działań ochronnych. Badania należy przeprowadzić w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy	
A193 Rycbitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
Nie planuje się			
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych gniazd w koloniach lęgowych co 3 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (10-30.V i 10-20.VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	Kolonie lęgowe na jeziorach Wierzchy i Żurskim k. Tlenia, Ostrowite k. Błędzima, Trzcianno k. Śliwic, Okunie k. Kłęczna, Radonek k. Legbąd, Udzierz, na torfowisku Pceń k. Zapcenia	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy	

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A196 Rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczenie zajętych gniazd w kolonii lęgowej na jez. Udzierz, corocznie, dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.V-10.VI i 1-10.VII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	Kolonia lęgowa na jez. Udzierz	RDOŚ w Gdańsku
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
Nie planuje się			
A197 Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych gniazd w koloniach lęgowych co 3 lata dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.V-10.VI i 1-10.VII). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	Kolonie lęgowe na jez. Mukrz, Czerwno, Dąbrowa, Udzierz, Miedzno	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		

	Nie planuje się		
A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Ochrona stanowisk lęgowych poprzez: 1) utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych - pozostawianie w strefach ochronnych puchacza wykrotów i przewróconych drzew, 2) planowanie obiektów infrastruktury turystycznej na szlakach turystycznych (np. wiaty, miejsca odpoczynku, parkingi), w odległości nie mniejszej niż 500 m od granicy stref ochronnych puchacza	Miejsca gniazdowania gatunku	RDOŚ w Gdańsku, Nadleśnictwa: Lipusz, Kościerzyna, Kaliska, Lubichowo, Bytów, Osusznica, Człuchów, Przymuszewo, Czersk, Rytel (na terenie woj. pomorskiego), Woziwoda (na terenie woj. pomorskiego)
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – coroczne liczenie zajętych terytoriów i kontrola stref ochronnych dwukrotnie w sezonie lęgowym (20.II-31.III i VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	Wszystkie stanowiska lęgowe	RDOŚ w Gdańsku
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez: a) pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu	Cały obszar Natura 2000	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność

	<p>macierzystego) wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy) - co najmniej 5 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu,</p> <p>b) pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w użytkowaniu rębny takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych,</p> <p>c) dążenie do pozostawiania w drzewostanach na całym obszarze docelowo co najmniej 10 m³/ha martwego drewna na wszystkich siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb), we wszystkich pozostawionych w drzewostanach kępach starodrzewu oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni powyżej 0,5 ha i wzdłuż rzek w pasie o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu</p>		<p>jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
<p><i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i></p>			
	<p>Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – liczenie zajętych terytoriów i kontrola stref ochronnych nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie lęgowym (25.III-10.IV i 15-30.IV). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu 4 lat po aktualizacji stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych gatunku</p>	<p>Stanowiska z wyznaczonymi strefami ochronnymi oraz 20 losowych powierzchni badawczych po 25-100 km² każda</p>	<p>RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy</p>

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	1) Aktualizacja stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych – wykonanie jednorazowej inwentaryzacji zajmowanych stanowisk lęgowych w ciągu 5 lat obowiązywania PZO; 2) Wykonanie inwentaryzacji aktualnie zajmowanych stanowisk lęgowych dzięcioła czarnego (gatunku kluczowego dla włośchatki, od którego zależy dostępność dziupli) w celu określenia, czy dostępność miejsc lęgowych w obszarze jest wystarczająca oraz ewentualnego ustalenia wskazań do lokalizacji budek lęgowych - jednorazowo w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Ochrona siedlisk lęgowych poprzez utrzymanie naturalnego charakteru brzegów cieków i jezior, stanowiących istniejące i potencjalne miejsca lęgowe (wyrwy, podcięcia erozyjne, obrywy) - za	Rzeki i jeziora na terenie w obrębie obszaru, na terenie województwa pomorskiego	RZGW w Gdańsku, ZMiUW WP w Gdańsku, zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości

	wyjątkiem miejsc modernizacji istniejących lub budowy nowych punktów czerpania wody związanych z ochroną przeciwpożarową oraz wykonywania działań związanych z zabezpieczeniem istniejącej infrastruktury (drogi, linie energetyczne itp.)		
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
	Monitoring stanu ochrony populacji - liczenie zajętych terytoriów (nor) – jedna kontrola w maju; z brzegu odcinków rzek i cieków o wyniesionych brzegach porośniętych roślinnością, o szerokości nieprzekraczającej 15 m; wyniesione brzegi większych rzek i jezior kontrolować ze sprzętu pływającego. Monitoring prowadzić co 3 lata, pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	5-6 powierzchni kontrolnych po 100 km ² każda, losowo wytypowanych w rejonach występowania gatunku i na potencjalnych terenach łęgowych, minimalna długość badanej linii brzegowej powinna wynosić 10 km	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>			
Nie planuje się			
A236	Dzięciół czarny <i>Dryocopus martius</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
	Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk łęgowych poprzez: a) pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu macierzystego) wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy) - co najmniej 5 arów. Powinny być one zaznaczone	Cały obszar Natura 2000	Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska

	<p>w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu,</p> <p>b) pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w użytkowaniu rębny takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych,</p> <p>c) dążenie do pozostawiania w drzewostanach na całym obszarze docelowo co najmniej 10 m³/ha martwego drewna na wszystkich siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb), we wszystkich pozostawionych w drzewostanach kępach starodrzewu oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni powyżej 0,5 ha i wzdłuż rzek w pasie o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu</p>		<p>na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
<p><i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i></p>			
	<p>Monitoring stanu ochrony populacji łęgowej – liczba stwierdzonych osobników, nie rzadziej niż co 4 lata, dwukrotnie w sezonie łęgowym (20.III-10.IV i 10-30.IV). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO</p>	<p>40 powierzchni kontrolnych po 4 km² każda, losowo wytypowanych w rejonach występowania właściwych dla gatunku siedlisk</p>	<p>RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy</p>
<p><i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i></p>			
<p>Nie planuje się</p>			

A246 Lerka <i>Lullula arborea</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A004 Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> 1	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez zachowanie szuwarów w rejonach występowania gatunku	Województwo pomorskie: siedliska lęgowe gatunku wykazane w trakcie procedury oceny oddziaływania na środowisko lub w trakcie procedury w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej lub wykazane w trakcie prowadzonych badań	Właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, gminy Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice, starostwa powiatowe w Kościerzynie, Bytowie,

			Starogardzie Gdańskim, Chojnicach, RDOŚ w Gdańsku
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Przeprowadzenie rozpoznania w zakresie miejsc występowania, liczebności i stanu ochrony populacji lęgowej w obszarze - jednorazowo w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
A005 Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony ich siedlisk oraz związane czynnej gatunków zwierząt oraz z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A028 Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		

		Nie planuje się	
A036 niemy olor	Łabędź Cygnus	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
		Nie planuje się	
		<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>	
		Nie planuje się	
		<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>	
		Określenie stanu populacji zimującej (miejsce nocowania i żerowania, oszacowanie liczebności) oraz ewentualnych zagrożeń i działań ochronnych. Badania należy przeprowadzić w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze
A043 Anser anser	Gęgawa	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
Nie planuje się			
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie par lęgowych nie rzadziej niż co 4 lata 2-3-krotnie w sezonie lęgowym (IV, VI). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu 4 lat po aktualizacji stanu wiedzy o stanowiskach lęgowych gatunku	Stanowiska gatunku nad Jez. Somińskim i na południowym brzegu jez. Kałębie oraz stanowiska określone na podstawie badań prowadzonych w ramach uzupełnienia stanu wiedzy	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy	
<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>			
1) Przeprowadzenie rozpoznania w zakresie miejsc	ad. 1) Siedliska właściwe dla gatunku w	ad.1) RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy,	

	występowania i liczebności populacji łąkowej w obszarze – jednorazowo w ciągu 5 lat obowiązywania PZO; 2) Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie wpływu polowań na stan ochrony gatunku w obszarze - jednorazowo w ciągu 5 lat obowiązywania PZO.	obszarze, ad. 2) Obszar Natura 2000 na terenie województwa pomorskiego	ad.2) RDOŚ w Gdańsku
A051 Krakwa <i>Anas strepera</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Przeprowadzenie rozpoznania w zakresie miejsc występowania, liczebności i stanu ochrony populacji łąkowej w obszarze - jednorazowo w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy,
A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	1) Przeprowadzenie rozpoznania w zakresie miejsc występowania i liczebności populacji łąkowej w	ad. 1) Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze,	ad. 1) RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy

	obszarze – jednorazowo w ciągu 5 lat obowiązywania PZO; 2) Uzupelnienie stanu wiedzy w zakresie wpływu polowań na stan ochrony gatunku w obszarze - jednorazowo w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	ad. 2) Obszar Natura 2000 na terenie województwa pomorskiego	ad. 2) RDOŚ w Gdańsku
A055 Cyranka <i>Anas querquedula</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Przeprowadzenie rozpoznania w zakresie miejsc występowania, liczebności i stanu ochrony populacji lęgowej w obszarze - jednorazowo w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
A067 Gągoł <i>Bucephala clangula</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Ochrona siedlisk lęgowych poprzez: a) zachowanie roślinności w strefie przybrzeżnej cieków naturalnych, jezior i wysp (nie dotyczy udrażniania koryt cieków poprzez wykaszanie roślinności zanurzonej w celu umożliwienia spływu wód oraz wykonywanych poza okresem od 1 kwietnia do 14 sierpnia, prac służących poprawie warunków korzystania z wód, ochronie przeciwpowodziowej lub utrzymywaniu wód, przy uwzględnieniu wymogów osiągnięcia/utrzymania	ad. a) Jeziora Kłęczno, Okunie, Małe i Krążno k. Studzienic, Jez. Kielskie, jeziora Lipusz, Skoszewskie, Dywańskie i Krampe k. Somin, wsch. brzeg jez. Somińskiego, pn. część jez. Wieckiego, jeziora Lubiszewskie i Karpno k. Lipusza, odcinek rzeki Wdy od Kruglińca do Loryńca, jez. Debrzyno k. Wąglikowic, odcinek rzeki Wierzycy między Stawiskami a Nową Kiszewą, jeziora Dolne i Górne k. Leśna, jez. Kły k.	ad. a) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych Województwa Pomorskiego, ad. b, c, d) właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem

	<p>właściwego stanu ekologicznego wód),,</p> <p>b) pozostawianie bez zabiegów gospodarczych pasów o szerokości 50 m wokół jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, oraz pasów o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu wzdłuż odcinków rzek, na których występuje ten gatunek lub gospodarowanie na ww. pasach rębniami złożonymi (z wyjątkiem IVd z cięciami zupełnymi), w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego. Dopuszcza się w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych niezbędnych do wyprowadzenia dojrzałego drzewostanu,</p> <p>c) pozostawienie w ww. pasach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych,</p> <p>d) na obszarach w użytkowaniu rębnym takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych</p>	<p>Wielka jez. Czyste k. Wdzydz Tucholskich, jeziora Krąg, Kozielnia i Czerwonka k. Konarzyn, jez. Wiechrzół k. Olpucha, odcinek rz. Wierzycy od Str. Bukowca do jez. Krąg, jez. Trzemeszno k. Męcikału, odcinek rzeki Brdy i kanału Brdy od Męcikału do Rytla, odcinek rz. Wdy od jez. Wdzydze do granicy województwa kujawsko-pomorskiego, odcinek Kanału Wdy między Wojtałem i Studzienicami, grupa 5 małych jezior na pd. od Klanin, jeziora Ocypel i Święte k. Ocypla, jez. Kochanka k. Wdeckiego Młyna, jez. Głuche k. Skórcza, jezioro Śpiewnik (część pd.), Wielki Kanał Brdy od Rytla do granicy województwa kujawsko-pomorskiego, dolina ciek łączącego jez. Kałębie z Wdą, jez. Taszynek k. Osieka, odcinek rz. Brdy od Rytla do granicy województwa kujawsko-pomorskiego,</p> <p><u>ad. b, c, d)</u> lokalizacje wymienione powyżej oraz: odcinek rz. Wdy od granicy województwa kujawsko-pomorskiego do jez. Żurskiego, jeziora Wysockie i Stobno k. Raciąży, Wielki Kanał Brdy od granicy województwa kujawsko-pomorskiego do jez. Białego, jez. Białe, Bielska Struga od jez. Białego do ujścia do Brdy, jeziora Okrągłe i Długie k. Krągu, jeziora Sztuczne i Krasne k. Legbądu, jez. Okonińskie k. Okonin, jez. Brzeźno k. Brzeźna Małego,</p>	<p>obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
--	--	---	---

		<p>odcinek rz. Brdy od granicy województwa kujawsko-pomorskiego do mostu pod Tucholą, jez. Szpitalne k. Gostycyna, jeziora Wielkie Cekcyńskie i Mętne k. Cekcyna, jeziora Gwiazda (część pd.) i Bysławskie (część pn.) k. Bysławia, jeziora Ostrowite, Dąbrowa i Błądzimskie k. Błądzimia, odcinek rz. Wdy od jez. Żurskiego do Gródka wraz z Zalewem Gródek, jeziora Mukrz i Wierzchy k. Tlenia, jeziora Duży Trzebucz i Mały Trzebucz k. Str. Huty, jeziora Rybno Duże i Rybno Małe k. Lipinek, jez. Sinowe k. Czerska Świeckiego</p>	
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			
<p>Monitoring stanu ochrony populacji łęgowej – co 3 lata dwukrotnie w sezonie łęgowym (II-III dekada kwietnia i II dekada maja – II dekada czerwca). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO</p>	<p>Losowo wytypowane powierzchnie i/lub transekty obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum 20% długości dolin rzek i większych potoków; - minimum 20% liczby niewielkich zbiorników wodnych o powierzchni do 1 ha (stanowiących potencjalne łęgowiska gatunku); - minimum 30% powierzchni jezior stanowiących potencjalne łęgowiska gatunku (z pominięciem płytkich i zeutrofizowanych zbiorników); jeziora te powinny być kontrolowane w całości. 	RDOŚ w Gdańsku RDOŚ w Bydgoszczy	
<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>			

	Nie planuje się		
A069 Szlachar <i>Mergus serrator</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Gromadzenie informacji w zakresie pojawiania się gatunku w obszarze w okresie lęgowym.	Historyczne siedliska lęgowe –Jeziora Wdzydzkie, Jezioro Słupino	RDOŚ w Gdańsku, Wdzydzki Park Krajobrazowy
A070 Nurogęś <i>Mergus merganser</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Ochrona siedlisk lęgowych poprzez: a) zachowanie roślinności w strefie przybrzeżnej cieków naturalnych, jezior i wysp (nie dotyczy udrażniania koryt cieków poprzez wykaszanie roślinności zanurzonej w celu umożliwienia spływu wód oraz wykonywanych poza okresem od 1 kwietnia do 14 sierpnia, prac służących poprawie warunków korzystania z wód, ochronie przeciwpowodziowej lub utrzymywaniu wód, przy uwzględnieniu wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód), b) pozostawianie bez zabiegów gospodarczych pasów o szerokości 50 m wokół jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, oraz pasów o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu wzdłuż odcinków rzek, na których	ad. a) Jez. Kielskie, jez. Somińskie, jeziora Skoszewskie i Dywańskie k. Somin, pd. część jez. Wieckiego k. Śluzy, jeziora Skrzyńki Duże, Wyrównno i Schodno k. Lipusza, odcinek rzeki Wdy od Kruglińca do Loryńca, odcinek rzeki Kłonecznicy od Szoltman do Kłonecznicy, jez. Kiedrowickie, jeziora Górne i Dolne k. Leśna, jeziora Młosino i Brzeźno k. Radunia, jeziora Blewicz i Skąpe (część pd.) k. Wiela, jez. Krąg, Kozielnia i Czerwonko k. Konarzyn, odcinek rz. Wierzycy od Str. Bukowca do jez. Krąg, odcinek rzeki Brdy i kanału Brdy od Męcikału do Rytla, odcinek rz. Wdy od jez. Wdzydze do granicy województwa kujawsko-pomorskiego,	ad. a) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego, ad. b, c, d) właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000

	<p>występuje ten gatunek lub gospodarowanie na ww. pasach rębniami złożonymi (z wyjątkiem IVd z cięciami zupełnymi), w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego. Dopuszcza się w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych niezbędnych do wyprowadzenia dojrzałego drzewostanu,</p> <p>c) pozostawienie ww. pasach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych,</p> <p>d) na obszarach w użytkowaniu rębny takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych</p>	<p>Wielki Kanał Brdy od Rytla do granicy województwa kujawsko-pomorskiego, jez. Ostrowite k. Krągu, odcinek rz. Brdy od Rytla do granicy województwa kujawsko-pomorskiego,</p> <p>ad. b, c, d) lokalizacje wymienione powyżej oraz: odcinek rz. Wdy od granicy województwa kujawsko-pomorskiego do jez. Żurskiego, Wielki Kanał Brdy od granicy województwa kujawsko-pomorskiego do jez. Białego, Bielska Struga od jez. Białego do ujścia do Brdy, jez. Długie k. Krągu, jez. Stobno k. Raciąża, jez. Sztuczne i Krasne k. Legbądu, odcinek rz. Brdy od granicy województwa kujawsko-pomorskiego do mostu pod Tucholą, jez. Szpitalne k. Gostycyna, jeziora Wielkie Cekcyńskie i Mętne k. Cekcyna, jeziora Ostrowite, Dąbrowa i Bładzimskie k. Bładzimia, odcinek rz. Wdy od jez. Żurskiego do Gródka wraz z Zalewem Gródek</p>	
<p><i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i></p>			
	<p>Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej – co 3 lata dwukrotnie w sezonie lęgowym (II-III dekada kwietnia i II dekada maja – II dekada czerwca). Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO</p>	<p>Losowo wytypowane powierzchnie i/lub transekty obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum 20% długości dolin rzek i większych potoków; - minimum 20% liczby niewielkich zbiorników wodnych o powierzchni do 1 ha (stanowiących potencjalne lęgowiska 	<p>RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy</p>

		gatunku); - minimum 30% powierzchni jezior stanowiących potencjalne lęgowiska gatunku (z pominięciem płytkich i zeutrofizowanych zbiorników); jeziora te powinny być kontrolowane w całości.	
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A118 Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A123 Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Nie planuje się		
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		

A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
<p>Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez:</p> <p>a) działania obligatoryjne: zachowanie siedlisk gatunku, położonych na trwałych użytkach zielonych oraz ekstensywne użytkowanie kośne, kośno - pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych,</p> <p>b) działania fakultatywne:</p> <p>niestosowanie zabiegów agrotechnicznych i pielęgnacyjnych w terminie od 1 kwietnia do terminu pierwszego pokosu;</p> <p>koszenie: co roku w terminie od 1 sierpnia do dnia 30 września z pozostawieniem co roku 5-10% działki rolnej nieskoszonej (powinien to być inny fragment co roku); wysokość koszenia 5 - 15 cm; nieprowadzenie koszenia okrężnego od zewnątrz do środka działki; ściętą biomasę należy usunąć lub złożyć w stogi w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie (z wyjątkiem uzasadnionych przypadków) po pokosie</p> <p>lub użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedlisk kszyka;</p> <p>W przypadku zaplanowania na danym terenie działań w celu ochrony siedlisk przyrodniczych wykonywać je w pierwszej kolejności</p>	Trwałe użytki zielone w obszarze	<p>ad a) zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości,</p> <p>ad. b) właściciel lub użytkownik nieruchomości na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa zarządca nieruchomości w związku z wykonaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska, na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		

	Nie planuje się	
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>	
	Nie planuje się	
A165 Samotnik <i>Tringa ochropus</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
	Nie planuje się	
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>	
	Nie planuje się	
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>	
	Nie planuje się	
A168 Brodziec piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	
	Nie planuje się	
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>	
	Nie planuje się	
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>	
	Przeprowadzenie rozpoznania w zakresie miejsc występowania, liczebności i stanu ochrony populacji lęgowej w obszarze w ciągu 5 lat obowiązywania PZO	Siedliska właściwe dla gatunku w obszarze RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy,
A207 Siniak	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>	

<p><i>Columba oenas</i></p>	<p>Utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez:</p> <p>a) pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu macierzystego) wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy) - co najmniej 5 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu,</p> <p>b) pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w użytkowaniu rębny takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych,</p> <p>c) dążenie do pozostawiania w drzewostanach na całym obszarze docelowo co najmniej 10 m³/ha martwego drewna na wszystkich siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb), we wszystkich pozostawionych w drzewostanach kępach starodrzewu oraz w strefach 50 m wokół brzegów wszystkich jezior o powierzchni powyżej 0,5 ha i wzdłuż rzek w pasie o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu</p>	<p>Cały obszar Natura 2000</p>	<p>Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>
<p><i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i></p>			
<p>Nie planuje się</p>			

	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A232 Dudek Upupa epops	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		
	Utrzymanie właściwego stanu siedlisk poprzez: a) pozostawianie w zadrzewieniach śródpolnych, śródłąkowych i nadwodnych wszystkich drzew dziuplastych b) zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk lęgowych i żerowiskowych poprzez zachowanie łąk, pastwisk i nieużytków	Łąki, pastwiska i nieużytki w obszarze Natura 2000 stanowiące rzeczywiste i potencjalne miejsca występowania gatunku	zarządca, właściciel lub użytkownik nieruchomości właściciele/ zarządcy gruntów, gminy: Kościerzyna, Lipusz, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Studzienice, Lipnica, Parchowo, Bytów, Czarna Woda, Kaliska, Zblewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz (gmina miejska i wiejska), Smętowo Graniczne, Brusy, Konarzyny, Czersk, Chojnice, Warlubie, Osie, Jezewo, Drzycim, Lniano, Śliwice, Cekcyn, Tuchola, Gostycyn, Lubiewo, Kęsowo, Nowe, RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>		
	Monitoring stanu ochrony populacji lęgowej - liczenie zajętych terytoriów nie rzadziej niż co 4 lata, 3 razy w sezonie lęgowym (10–30 kwietnia, 10–30 maja, 20–30 czerwca) . Pierwsze liczenie należy wykonać w ciągu pierwszych 5 lat obowiązywania PZO	10 powierzchni próbnych po 25 km² każda, losowo wytypowanych w rejonach występowania właściwych dla gatunku siedlisk	RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Bydgoszczy
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>		
	Nie planuje się		
A261 Pliszka	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>		

górska <i>Motacilla cinerea</i>	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>
	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>
	Nie planuje się
A391 Kormoran czarny <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	<i>Działania dotyczące ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>
	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>
	Nie planuje się
	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>
	Nie planuje się

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2015 r. poz. 1651 ze zm.) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

W dniu 31 marca 2015 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wspólnie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy ustanowił zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009. Zarządzenie opublikowano dnia 9 kwietnia 2015 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego (poz. 1161) oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego (poz. 1183). Weszło ono w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Już po jego wejściu w życie w ramach kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, Minister Środowiska, pismem DP-074-57/28884/15/PM1 z dnia 4 września 2015 r. stwierdził uchybienia uzasadniające zmianę we własnym zakresie ww. zarządzenia. Poniżej zamieszczono treść uwag i sposób ich uwzględnienia w treści niniejszego zarządzenia zmieniającego:

1) *„W załączniku nr 5 w odniesieniu do przedmiotów ochrony: A067 Gągoł oraz A070 Nurogęś określono w sposób nieprawidłowy podmioty, które są odpowiedzialne za wykonanie działania ochronnego, polegającego na ochronie siedlisk łęgowych poprzez zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk łęgowych poprzez zachowanie istniejącego użytkowania naturalnej roślinności brzegów jezior i rzek oraz lokalizowanie nowego zainwestowania w miejscach już przekształconych i zagospodarowanych. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11) jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych na zarządców, właścicieli lub użytkowników nieruchomości, będących podmiotami prywatnymi, nałożono wskazane obowiązki. Przedstawione rozwiązania należy uznać, za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami”*,

Uwagę uwzględniono. Przeformułowano działanie na „Ochrona siedlisk łęgowych poprzez zachowanie roślinności w strefie przybrzeżnej cieków naturalnych, jezior i wysp (nie dotyczy udrażniania koryt cieków poprzez wykaszanie roślinności zanurzonej w celu umożliwienia spływu wód oraz wykonywanych poza okresem od 1 kwietnia do 14 sierpnia, prac służących poprawie warunków korzystania z wód, ochronie przeciwpowodziowej lub utrzymywaniu wód, przy uwzględnieniu wymogów osiągnięcia/utrzymania właściwego stanu ekologicznego wód).” Podmiotem odpowiedzialnym za jego wdrażanie będzie „Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego”.

2) *„W załączniku nr 5 w odniesieniu do działań ochronnych polegających na utrzymaniu odpowiedniej struktury żerowisk poprzez zachowanie siedlisk gatunku położonych na trwałych użytkach zielonych oraz ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych, należy wskazać, że z charakteru działań wynika, że stanowią one działania obligatoryjne. Przedmiotowe działania nie zawierają jednak takiej informacji”*;

Uwagę uwzględniono – dodano odpowiednią informację przy gatunkach bocian czarny i bocian biały.

Minister Środowiska zgłosił również uwagę, którą należy uwzględnić podczas opracowywania w przyszłości projektów innych, podobnych aktów prawa miejscowego: *„W ostatnim paragrafie zarządzeń wskazano, że wchodzi one w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego lub w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Należy wskazać, iż nie ma potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu, ponieważ wynika ona z art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.)”*.

Uwagę uwzględniono w treści niniejszego projektu zarządzenia.

W treści niniejszego projektu zarządzenia doprecyzowano także zapisy działania dotyczące modyfikacji gospodarki leśnej. Mailem z dnia 15.10.2015 r. (przekazanym pismem nr WPN.6323.67.2015.NG z dnia 21.10.2015 r. przez RDOŚ w Bydgoszczy) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu zgłosiła problemy z interpretacją działania „pozostawianie bez zabiegów gospodarczych pasów o szerokości 50 m wokół jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, oraz pasów o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu wzdłuż odcinków rzek na których występuje ten gatunek lub gospodarowanie na ww. pasach rębniami złożonymi (z wyjątkiem IVd z cięciami zupełnymi), w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego” zaplanowanego dla ochrony siedlisk lęgowych gągoła i nurogęsi. Wątpliwość dotyczyła kwestii, czy działanie to odnosi się również do cięć pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże) czy tylko do cięć rębnych. Aby uniknąć takich wątpliwości interpretacyjnych w przyszłości postanowiono zmodyfikować zapis na „pozostawianie bez zabiegów gospodarczych pasów o szerokości 50 m wokół jezior o powierzchni większej niż 0,5 ha, oraz pasów o szerokości odpowiadającej jednej wysokości drzewostanu wzdłuż odcinków rzek, na których występuje ten gatunek lub gospodarowanie na ww. pasach rębniami złożonymi (z wyjątkiem IVd z cięciami zupełnymi), w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego. Dopuszcza się w okresie od 1 sierpnia – 28 lutego wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych niezbędnych do wyprowadzenia dojrzałego drzewostanu”.

Ponadto w ramach autokorekty dokonano modyfikacji zapisów dotyczących:

1. działań ochronnych dla dudka. Biorąc pod uwagę preferencje siedliskowe gatunku zmieniono zapis „zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk lęgowych i żerowiskowych poprzez zachowanie terenów otwartych” na „zapobiegnięcie zniszczeniu siedlisk lęgowych i żerowiskowych poprzez zachowanie łąk, pastwisk i nieużytków” oraz odpowiednio zmodyfikowano obszar wdrażania tego działania;
2. monitoringu z zakresie:
 - a) częstotliwości wykonywania monitoringu: dla dzięcioła czarnego, dudka i gęgawy (z „co 4 lata” na „nie rzadziej niż co 4 lata”). Zmiany te wprowadzono w celu ujednoczenia częstości monitoringu dla poszczególnych gatunków w obszarze Natura 2000, a przez to racjonalizację kosztów i nakładów pracy wynikających z realizacji zapisów planu zadań ochronnych;
 - b) zmiany określenia „co najmniej” na „nie rzadziej niż”, celem uniknięcia wątpliwości przy interpretacji zapisów. Przeformułowania dokonano w odniesieniu do gatunków: bocian czarny, kania czarna, kania ruda, bielik, włochatka;
 - c) zakresu monitoringu i obszaru wdrażania dla bąka, bączka, derkacza, zimorodka, dzięcioła czarnego, gągoła i nurogęsi. Doprecyzowano zapisy, które mogły rodzić wątpliwości co do sposobu wykonania działań i mieć wpływ na jakość realizacji planowanych monitoringu oraz zmodyfikowano je biorąc pod uwagę opracowanie Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.

Informację o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych (PZO) w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 czerwca 2016 r., zamieszczono na tablicach ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy, stronach internetowych RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy oraz przesłano z prośbą o wywieszenie na tablicy ogłoszeń do właściwych miejscowo urzędów miejskich (w woj. pomorskim w Brusach, w Bytowie, w Chojnicach, w Czarnej Wodzie, w Czersku, w Kościerzynie, w Skórczu oraz w woj. kujawsko-pomorskim w Nowym i w Tucholi), urzędów gmin (w woj. pomorskim: Chojnice, Dziemiany, Kaliska, Karsin, Konarzyny, Kościerzyna, Lipnica, Lipusz, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Parchowo, Skórcz, Smętowo Graniczne, Stara Kiszewa, Studzienice, Zblewo, w woj. kujawsko-pomorskim: Cekcyn, Drzycim, Gostycyn, Jeżewo, Kęsowo, Lniano, Lubiewo, Osie, Śliwice, Warlubie,) oraz starostw (w woj. pomorskim: bytowskiego, chojnickiego, kościerskiego, starogardzkiego, w woj. pomorskim: świeckiego, tucholskiego), a także w prasie (Dziennik Bałtycki i Gazeta Pomorska z dnia 7

lipca 2016 r.). Poproszono także wójtów i burmistrzów ww. urzędów o przekazanie informacji o zamiarze zmiany PZO do Sołtysów wsi znajdujących się w obszarze Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Projekt zarządzenia umieszczono na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy. Informację o możliwości zapoznania się z projektem zmiany PZO przekazano członkom Zespołu Lokalnej Współpracy, utworzonego w ramach prac nad PZO w 2012 r. (mailowo lub w przypadku braku adresu mailowego listownie) z prośbą o zgłaszanie uwag i wniosków do dnia..... W efekcie otrzymano następujące uwagi i wnioski: ...

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia na tablicach ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku i RDOŚ w Bydgoszczy oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do właściwych miejscowo urzędów miejskich (w woj. pomorskim w Brusach, w Bytowie, w Chojnicach, w Czarnej Wodzie, w Czersku, w Kościerzynie, w Skórczu oraz w woj. kujawsko-pomorskim w Nowym i w Tucholi), urzędów gmin (w woj. pomorskim: Chojnice, Dziemiany, Kaliska, Karsin, Konarzyny, Kościerzyna, Lipnica, Lipusz, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Parchowo, Skórcz, Smętowo Graniczne, Stara Kiszewa, Studzienice, Zblewo, w woj. kujawsko-pomorskim: Cekcyn, Drzycim, Gostycyn, Jeżewo, Kęsowo, Lniano, Lubiewo, Osie, Śliwice, Warlubie.) oraz starostw (w woj. pomorskim: bytowskiego, chojnickiego, kościerskiego, starogardzkiego, w woj. pomorskim: świeckiego, tucholskiego), a także w prasie (.....). Poproszono także wójtów i burmistrzów ww. urzędów o przekazanie informacji o zamiarze zmiany PZO do sołtysów wsi znajdujących się w obszarze Natura 2000.

Na wniesienie uwag i wniosków do projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły uwagi i wnioski:.....

Projekt zarządzenia wpisano do publicznie dostępnego wykazu danych prowadzonego na stronie internetowej www.ekoportal.pl, pod numerem

Projekt zarządzenia został uzgodniony w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.) z Wojewodą Pomorskim, pismem z dnia oraz z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim pismem z dnia